

Жарко ЂУРОВИЋ*

ПОЗДРАВНА РИЈЕЧ

Припала ми је пријатна дужност да поздравим уваженог Предсједника Црногорске академије наука и умјетности, поштоване академике и цијењене учеснике овога Скупа.

Отварајући научни скуп „Ријеч и вријеме”, посвећен дјелу и личности Радована Зоговића, осјећам потребу да изнесем неколико опаски које се тичу црногорске књижевности и њене све изразитије потребе да се критички цјеловитије прати и валоризује. Иако то није лак посао, вјерујем да сада има више услова да се посветимо том веома важном задатку. Ту у првом реду мислим на повољну структуру научног кадра који се бави књижевном струком, специјализованом за разне области.

Научни скупови који се одржавају под кровом ове Академије, јасан су сигнал да се из основе мијења однос према црногорском књижевном наслеђу. И не само према њему. У фокус пажње с разлогом стављамо и оно што сами стварамо у сфери књижевне и лингвистичке науке, свјесни да ће и то, колико је сјутра, представљати драгоцјен капитал у изучавању црногорске књижевности.

У посљедње вријеме одржали смо више скупова на којима смо ставили под лупу стваралаштво црногорских писаца који су засвели своје вриједно књижевно дјело (Ристо Ратковић, Мирко Бањевић, Михаило Лалић). Ту ћемо праксу и даље помно његовати, ширећи круг и на друге значајне писце са овог поднебља: Јанка Ђоновића, Ђорђа Лопичића, Ника Јовићевића, Душана Костића, Тамила Сијарића и друге. Усудићу се да кажем и да неким живим писцима припада таква врста критичких тумачења. То се већ чини у државама у окружењу и не видим разлоге да и ми тако не учинимо. Значај наведених стваралаца упућује нас на такву иницијативу.

Да кажем још неколико ријечи о данашњем Скупу.

* Академик Жарко Ђуровић, ЦАНУ.

Замишљен је да се из разних углова сагледа дјело овог знаменитог црногорског писца. Помињем три његове главне стваралачке врсте: поезију, прозу и критику. У свима њима постигао је завидан ранг. У поезији најизразитије. Код нас се већ дуже вријеме заборавља на писце тзв. социјалног усмјерења, иако се држим гледишта да свако важније дјело садржи ту црту. Зато ћу овдје навести једну далековиду опаску Максима Горког да се у естетици заснива етика будућности. Дакако, та опаска на имплицитан начин даје умјетничкој критици важно значење. Рекао бих значење које може да има моћ новог успона, па и препорода у књижевној области. Мислим да Зоговићево схватање естетике има сличну заснованост.

С обзиром на висок ранг Скупа и на разноликост пријављиваних тема, вјерујем да ће он одговорити замишљеној намјери и да ће бити успешан у свему. Како је ријеч о великом писцу, увијек има повода за ново читање и тумачење. У слив једне такве замисли увешће нас академик Слободан Калезић са темом која је назначена у каталогу програма: „Богатство и вриједност Зоговићевог опуса”.